

Blok 1: les 1, 2, 5 (taak 5a), 16, peiltaak week 3
 Blok 2: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen



HOOFDDOEL

Sommen als $1200 + 1300$, $4500 - 1200$, 30×40 en $1500 : 30$ vlot uitrekenen naar analogie.

EXTRA MATERIAAL LES 1

- geleide instructie: wisbordje
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 2

- geleide instructie: werkboek
- observatieformulier.pdf

Lesdoel



Je leert sommen als $1200 + 1300$, $4500 - 1200$, 3×700 en $4500 : 9$ vlot uitrekenen door te rekenen met de kleine som.

**Optellen en aftrekken
 Vermenigvuldigen en delen**

- Je herhaalt het vlot uitrekenen van sommen als $1200 + 1300$ en $4500 - 1200$ door te rekenen met de kleine som.
- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 30×40 en $1500 : 30$ met de kleine som.

Je herhaalt cijferend optellen, aftrekken en vermenigvuldigen.

groep 6 blok 2 doel 4

Reken uit met de kleine som.

$2400 + 1200$
 kleine som:
 $2400 + 1200 =$

groep 7 blok 1 doel 1

Reken uit met de kleine som.

$3300 + 5700$
 kleine som:
 $3300 + 5700 =$

groep 7 blok 1 doel 2

Reken uit met cijfers.

487
 235
 +

Hulp

$65 + 14 = 79$

$6500 + 1400 = 7900$

$65 - 12 = 53$

$6500 - 1200 = 5300$

$30 \times 40 = ?$	kleine som:	$3 \times 4 = 12$	
	stap 1:	$3 \times 40 = 120$	$10 \times \text{zoveel}$
	stap 2:	$30 \times 40 = 1200$	$10 \times \text{zoveel}$
$20 \times 400 = ?$	kleine som:	$2 \times 4 = 8$	
	stap 1:	$2 \times 400 = 800$	$100 \times \text{zoveel}$
	stap 2:	$20 \times 400 = 8000$	$10 \times \text{zoveel}$
$1500 : 30 = ?$	kleine som:	$15 : 3 = 5$	
	stap 1:	$1500 : 3 = 500$	$100 \times \text{zoveel} \mid \text{zo weinig}$
	stap 2:	$1500 : 30 = 50$	$10 \times \text{zoveel} \mid \text{zo weinig}$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken uit met de kleine som.

$6200 + 1700$

kleine som:

$6200 + 1700 =$

Reken uit. Vul de kleine som met het antwoord in.

60×90

kleine som:

$60 \times 90 =$

Lessen

Onderdeel

Didactische modellen

Blok 1: les 3, 4, 5 (taak 5b), 16,

peiltaak week 3

Blok 2: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen



HOOFDDOEL

Cijferend optellen ($487 + 235$), aftrekken ($432 - 263$) en vermenigvuldigen (4×231 en 4×536).

REKENWOORDENSCHAT

cijferend vermenigvuldigen

In groep 6 blok 10 is het cijferend vermenigvuldigen geïntroduceerd (met onthouden). Bij het cijferend vermenigvuldigen kiezen we ervoor om het onthouden niet te noteren. Dit om mogelijke verwarring te voorkomen over het moment van bijtelling. Wanneer kinderen wel willen noteren wat ze moeten onthouden, is dat natuurlijk prima.

EXTRA MATERIAAL LES 3

- geleide instructie en verlengde instructie: speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,- en 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 4

- verlengde instructie: speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,- en 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel



**Optellen en aftrekken
Vermenigvuldigen en delen**

- Je herhaalt het vlot uitrekenen van sommen als $1200 + 1300$ en $4500 - 1200$ door te rekenen met de kleine som.
- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 30×40 en $1500 : 30$ met de kleine som.

Je herhaalt cijferend optellen, aftrekken en vermenigvuldigen.

- Je leert sommen als $35.400 + 3500$ en $56.700 - 2400$ uitrekenen.
- Je leert sommen als 50×7000 en $24.000 : 600$ uitrekenen met de kleine som.

groep 7 blok 1 doel 1

Reken uit met de kleine som.

$$\begin{array}{r} 3300 - 5700 \\ \text{kleine som:} \\ 3300 - 5700 = \end{array}$$

groep 7 blok 1 doel 2

Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 487 \\ 235 \\ \hline \end{array}$$

groep 7 blok 2 doel 3

Reken uit.

$$\begin{array}{r} 40 \times 7000 \\ \text{Reken uit:} \\ \text{50} \times \text{7000} \\ \text{24.000} : \text{600} \end{array}$$

Hulp

cijferend aftrekken

$$\begin{array}{r} 3 \text{ 11} \text{ 12} \\ 4 \text{ 2} \text{ 2} \\ \hline 2 \text{ 6} \text{ 5} \\ \hline 1 \text{ 5} \text{ 7} \end{array}$$

stap 1: Bij de euro's:

$2 - 5 = ?$ Dat gaat niet.
Tientje inwisselen.
Nu 1 tientje en 12 euro's.
 $12 - 5 = 7$

stap 2: Bij de tientjes:

$1 - 6?$ Dat gaat niet.
Honderdje inwisselen.
Nu 3 honderdjes en
11 tientjes. $11 - 6 = 5$

stap 3: Bij de honderdjes: $3 - 2 = 1$.

**cijferend aftrekken met
inwisselen bij een cijfergroepje**

$$\begin{array}{r} 3 \text{ 9} \text{ 12} \\ 4 \text{ 0} \text{ 2} \\ \hline 2 \text{ 6} \text{ 7} \\ \hline 1 \text{ 3} \text{ 5} \end{array}$$

stap 1: Bij de euro's:

$2 - 7 = ?$ Dat gaat niet.
Inwisselen. We hebben geen
tientjes. Wel 4 honderdjes,
dat zijn 40 tientjes.

Tientje inwisselen.

Nu 39 tientjes en 12 euro's.
 $12 - 5 = 7$

stap 2: Bij de tientjes:

$9 - 6 = 3$

stap 3: Bij de honderdjes: $3 - 2 = 1$.

**kolomsgewijs
aftrekken**

$$\begin{array}{r} 4 \text{ 2} \text{ 2} \\ 2 \text{ 6} \text{ 5} \\ \hline 2 \text{ 0} \text{ 0} \\ -4 \text{ 0} \\ \hline -3 \text{ +} \\ 1 \text{ 5} \text{ 7} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ 3} \text{ 6} \\ \hline 4 \text{ x} \\ \hline 2 \text{ 1} \text{ 4} \text{ 4} \end{array}$$

stap 1: eenheden: $4 \times 6 = 24$

→ inwisselen. 4 opschrijven, 2 tientjes onthouden.

stap 2: tientallen: $4 \times 3 = 12$, $12 + 2 = 14$

→ inwisselen. 4 opschrijven, 1 honderdje onthouden.

stap 3: honderdtallen: $4 \times 5 = 20$, $20 + 1 = 21$

kolomsgewijs vermenigvuldigen

$$\begin{array}{r} 5 \text{ 3} \text{ 6} \\ \hline 4 \text{ x} \\ \hline 4 \times 500 = 2 \text{ 0} \text{ 0} \text{ 0} \\ 4 \times 30 = 1 \text{ 2} \text{ 0} \\ 4 \times 6 = 2 \text{ 4} \\ \hline 2 \text{ 1} \text{ 4} \text{ 4} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ 3} \text{ 6} \\ \hline 4 \text{ x} \\ \hline 4 \times 6 = 2 \text{ 4} \\ 4 \times 30 = 1 \text{ 2} \text{ 0} \\ 4 \times 500 = 2 \text{ 0} \text{ 0} \text{ 0} \\ \hline 2 \text{ 1} \text{ 4} \text{ 4} \end{array}$$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

$$\begin{array}{r} 4 \text{ 2} \text{ 8} \\ 2 \text{ 9} \text{ 4} \\ \hline \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ 7} \text{ 4} \\ 1 \text{ 3} \text{ 7} \\ \hline \end{array} -$$

6×346

$$\begin{array}{r} \square \\ \hline \square \text{ x} \end{array}$$

Blok 1: les 6, 7, 10 (taak 10a), 17, peiltaak week 4
 Blok 2: eigen taken, les 14, les 19

Verhoudingen



HOOFDDOEL

Herhalen: een deel van een geheel, en vanuit een deel het geheel berekenen.

EXTRA MATERIAAL LES 6

- geleide instructie: wisbordje (per kind)
- verlengde instructie: wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 7

- geleide instructie: wisbordje (per kind)
- verlengde instructie: 3 lege stroken (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel



Kommagetallen

- Je leert cijferend optellen en aftrekken met benoemde en onbenoemde kommagetallen.
- Je leert cijferend of kolomsgewijs optellen en aftrekken met benoemde kommagetallen.

- Je leert benoemde en onbenoemde kommagetallen vermenigvuldigen met 10, 100 en 1000. (les 6)
- Je leert benoemde en onbenoemde kommagetallen delen door 10 en 100. (les 7)

- Je leert vermenigvuldigen met benoemde en onbenoemde kommagetallen. (les 6)
- Je leert delen met benoemde en onbenoemde kommagetallen. (les 7)

groep 7 | blok 3 | doel 2

Reken uit met cijferen.

$0,457 \text{ kg} + 0,644 \text{ kg}$

groep 7 | blok 7 | doel 3

Reken uit.

$10 \times 3,75 \text{ m} =$

groep 7 | blok 8 | doel 3

Vul de breuk in.

$1,3 =$

Hulp

Hoeveel punten zijn gehaald?

$100 : 4 = 25$
 $3 \times 25 = 75$

som: $\frac{3}{4} \times 100 = 75$
 antwoord: 75 punten

Hoeveel punten zijn gehaald?

$\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$
 60 ?
 punten

Er is $\frac{3}{4}$ deel van de punten gehaald. Dat zijn 60 punten. Hoeveel punten kun je in totaal verdienen?

$\frac{1}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$
 20 60 80
 punten punten punten

Hoe reken je?
 stap 1: $\frac{3}{4}$ deel = 60
 stap 2: $\frac{1}{4}$ deel = 20
 stap 3: $\frac{4}{4}$ deel = 80

$100 : 4 = 25$
 $3 \times 25 = 75$

som: $\frac{3}{4} \times 100 =$
 antwoord: 75 punten

Voorbeeldsommen uit de basistaak



Welke som hoort erbij?
 Hoeveel liter zit er in het vat?
 som:
 antwoord: liter

Reken uit.

$\frac{1}{3} \times 120 =$

$\frac{2}{3} \times 120 =$

$\frac{4}{6} \times 120 =$

Blok 1: les 8, 9, 10 (taak 10b), 17, peiltaak week 4
 Blok 2: eigen taken, les 14, les 19

Verhoudingen



HOOFDDOEL

Helen uit de breuk halen en onbenoemde breuken vergelijken en ordenen.

EXTRA MATERIAAL LES 8

- geleide instructie: werkboek, 42 grote blokken (voor de leerkracht)
- verlengde instructie: 3-strook, 4-strook, 5-strook, 1 vel A4 (voor de leerkracht), 4 stroken (per kind)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 9

- **F** verlengde instructie: 3 lege stroken (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel



Breuken

- Je herhaalt het berekenen van een deel van een geheel $\frac{3}{4} \times 100$.
- Je herhaalt het berekenen wat het geheel is, als je een deel weet.

- Je leert helen uit de breuk halen.
- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als $42 : 3$ met de basisstrategie splitsen.

- Je leert welke breuken gelijkwaardig zijn.
- Je leert gelijknamige breuken optellen en aftrekken: $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$.
- Je leert ongelijknamige breuken optellen en aftrekken: $\frac{1}{2} + \frac{3}{4}$.
- Je leert benoemde gelijknamige breuken optellen en aftrekken: $\frac{1}{4} + \frac{3}{4}$.
- Je leert benoemde ongelijknamige breuken optellen en aftrekken: $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$.

groep 7 blok 1 doel 3

B Hoeveel is het totaal? Gebruik je rekenschrift.

$\frac{1}{2}$ deel van de broccoopstoelen is bezet. Dat zijn 20 stoelen. Hoeveel stoelen zijn er in totaal?

groep 7 blok 1 doel 4

Haal de helen eruit.

$$\frac{9}{3} = \square$$

groep 7 blok 3 doel 3

Welke som hoort erbij?

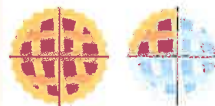
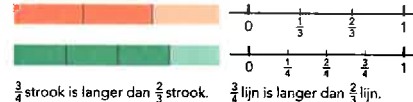
Wat is het verschil?

Van

Afgetrokken

Hulp

$\frac{1}{3}$ is meer dan $\frac{1}{4}$.
 Als je een taart met z'n drieën verdeelt, deel je hem in minder stukken dan als je hem met z'n vieren verdeelt. Daarom krijg je dan per persoon een groter stuk.



Je ziet 5 stukken van $\frac{1}{4}$ deel. Dus: $\frac{5}{4}$ taart.
 Dat is 1 taart en nog $\frac{1}{4}$ taart. Dus: $1\frac{1}{4}$ taart.

Zet van klein naar groot: $\frac{3}{5}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$



$\frac{1}{4}$ is minder dan $\frac{1}{2}$.
 $\frac{3}{5}$ is meer dan $\frac{1}{2}$.



ik denk aan een getal waar ik handig mee kan rekenen. Bijvoorbeeld 100 km.

$100 : 2 =$ $100 : 4 =$ $100 : 5 = 20$
 $\frac{1}{2} \times 100 = 50$ $\frac{1}{4} \times 100 = 25$ $\frac{3}{5} \times 100 = 60$

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{5}$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Wie neemt meer?

Fay en Amira kopen een touw van 1 meter.
 Fay gebruikt $\frac{1}{3}$ deel.
 Amira gebruikt $\frac{2}{5}$ deel.

gebruikt meer.

Amira Fay

Zet van klein naar groot.

$\frac{9}{10}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{3}{14}$

Blok 1: les 11, 12, 15, 18
 Blok 2: eigen taken, les 14, les 19,
 peiltaak week 1

Meten en meetkunde

HOOFDDOEL

Oppervlakte met cm^2 en m^2 en omtrek met cm en m berekenen.

EXTRA MATERIAAL LES 11

- vooraf: printblad roosterpapier met ruitjes van $1 \times 1 \text{ cm}$ (per kind) (zie printbladen bij de les), rol afplaktape, waarmee $1 \text{ m} \times 1 \text{ m} = 1 \text{ m}^2$ is afgeplakt op de vloer (voor de leerkracht)
- verlengde instructie: printblad roosterpapier met ruitjes van $1 \times 1 \text{ cm}$ (per kind)
- reflectie: rol afplaktape, waarmee $0,5 \text{ m} \times 2 \text{ m} = 1 \text{ m}^2$ is afgeplakt op de vloer (voor de leerkracht)
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 12

- observatieformulier.pdf

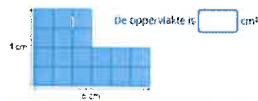
Lesdoel



Je leert de omtrek en de oppervlakte berekenen van een figuur met maten in centimeters of meters.

groep 6 blok 6 doel 5

Reken de oppervlakte uit in je rekschrift. Maak eerst een schets en verdeel het figuur dan in rechthoeken.



Metten

- Je herhaalt het berekenen van de omtrek en de oppervlakte van een figuur met maten in centimeters of meters.

groep 7 blok 1 doel 5

Reken de oppervlakte en omtrek uit. Reken uit in je rekschrift.



- Je leert hoe je de schaal berekent.
- Je leert hoe je met een schaalijntje of met 1:xx een lengte op schaal omrekent naar een lengte in het echt en omgekeerd.
- Je leert hoe je met een schaalijntje een lengte op schaal omrekent naar een lengte in het echt en omgekeerd.

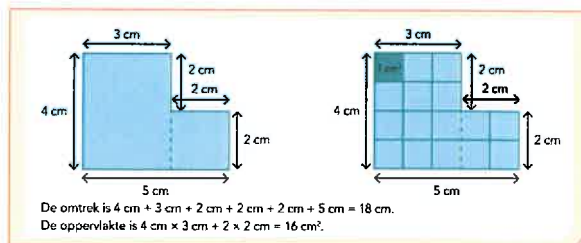
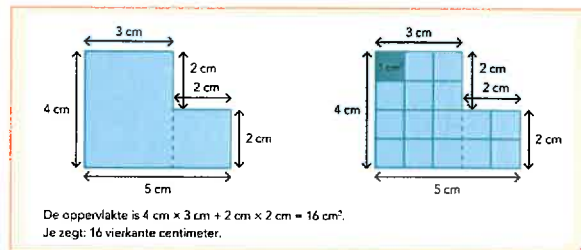
groep 7 blok 3 doel 5

Hoe groot is het echt?

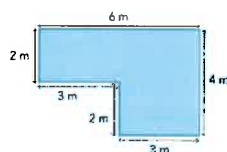


De rechthoek is in het echt ... m breed en ... m hoog

Hulp



Voorbeeldsommen uit de basistaak



Reken de omtrek en de oppervlakte uit in je rekschrift. Maak eerst een schets en verdeel het figuur dan in rechthoeken.

De omtrek is m.
 De oppervlakte is m^2 .